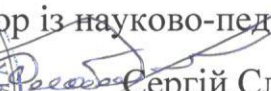

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО
КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи Сергій Слободян

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

**ОСНОВИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА З МЕТОДИКОЮ
КЕРІВНИЦТВА ЗОБРАЖУВАЛЬНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ДІТЕЙ
ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ**

***FUNDAMENTALS OF FINE ARTS WITH METHODS OF MANAGING
THE VISUAL ACTIVITY OF PRESCHOOL CHILDREN***

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) _____

тип дисципліни _____ обов'язкова _____

мова викладання _____ українська _____

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва зображувальною діяльністю дітей дошкільного віку» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань А Освіта, спеціальності А2 Дошкільна освіта, освітньої програми Дошкільна освіта.

«3» березня 2025 р. 19 с.

Розробник: Лісовська Тетяна Адамівна, кандидат педагогічних наук, доцент, кафедри дошкільної освіти

Тетяна Адамівна Лісовська, доцент кафедри дошкільної освіти

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва зображувальною діяльністю дітей дошкільного віку» розглянуто на засіданні кафедри дошкільної освіти

Протокол № 3 від «3» березня 2025 р.

Завідувач кафедри

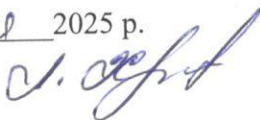

Олена Трифонова

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва зображувальною діяльністю дітей дошкільного віку» розглянуто Науково-методичною комісією Навчально-наукового педагогічного інституту імені В.О. Сухомлинського

Протокол № 3 від «6» березня 2025 р.

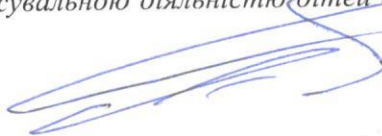
Голова

Людмила Хрящевська

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва зображувальною діяльністю дітей дошкільного віку» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

Андрій Лабарткава

Робочу програму навчальної дисципліни «Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва зображувальною діяльністю дітей дошкільного віку» затверджено Навчально-методичною радою НУК

Протокол № 3 від «26» березня 2025 р.

Голова НМР НУК

Сергій Слободян

© НУК, 2025

© Лісовська Т.А.,
2025

ЗМІСТ

<i>Вступ</i>	4
<i>1. Опис навчальної дисципліни</i>	5
<i>2. Мета вивчення навчальної дисципліни</i>	6
<i>3. Передумови для вивчення дисципліни</i>	6
<i>4. Очікувані результати навчання</i>	6
<i>5. Програма навчальної дисципліни</i>	7
<i>6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування</i>	13
<i>7. Форми поточного та підсумкового контролю</i>	14
<i>8. Критерії оцінювання результатів навчання</i>	16
<i>9. Засоби навчання</i>	18
<i>10. Рекомендовані джерела інформації</i>	18

ВСТУП

Образотворче мистецтво є невід'ємною частиною духовного життя особистості, воно концентровано презентує довколишній світ у художньо-образній формі, акумулює в собі багатий естетичний досвід людства.

У відповідності до сучасних соціальних замовлень підготовка фахівців вищої освіти повинна ґрунтуватися на методологічній основі. Бакалаври педагогічних спеціальностей, особливо спеціальності А 2 Дошкільна освіта, повинні володіти не тільки знаннями, вміннями і навичками творчої діяльності у відповідній галузі, а й уміти навчати інших, забезпечувати естетичне сприйняття дітьми дошкільного віку творів образотворчого мистецтва, образно розповідати про його різновиди і жанри, занурювати дошкільників у світ художніх образів, організовувати їх художню творчість.

Завдання підготовки сучасного фахівця в умовах вишу диктують необхідність підвищення ролі прояву особистісних якостей в освоєнні компетентностей. Участь студентів в творчому процесі дозволить створити основу для прояву активності, необхідної для підвищення ефективності освітнього процесу.

Ключові слова: компетентність, види та жанри образотворчого мистецтва, зображувальна діяльність дітей дошкільного віку, творчість, здібність.

Annotation

Fine art is an integral part of the spiritual life of the individual, it concentrates on the world around him in an artistic form, accumulates a rich aesthetic experience of mankind.

In accordance with modern social orders, the training of higher education specialists should be based on a methodological basis. Bachelors of pedagogical specialties, especially specialty 012 Preschool education, must have not only knowledge, skills and abilities of creative activity in the relevant field, but also be able to teach others, provide aesthetic perception of preschool children works of fine arts, figuratively tell about its varieties and genres, immerse preschoolers in the world of artistic images, organize their artistic creativity.

The task of training a modern specialist in the conditions of higher education dictates the need to increase the role of manifestation of personal qualities in the development of competencies. The participation of students in the creative process will create a basis for the activity necessary to increase the efficiency of the educational process.

Key words: competence, types and genres of fine arts, pictorial activity of preschool children, creativity, ability.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	А Освіта	Обов'язкова	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 5		1-й	1-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету	А2 Дошкільна освіта	Семестр	
		1-й	1-й
		Лекцій	
Індивідуальне науково- дослідне завдання –		30 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	8 год.
Загальна кількість годин –150		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4;	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Самостійна робота	
		90 год.	134 год.
самостійної роботи студента – 6		Індивідуальні завдання: 0 год.	
		Вид контролю: екзамен	
		Форма контролю: комбінована	

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета курсу – сформувати у майбутніх фахівців дошкільної освіти професійні знання та вміння щодо організації образотворчої діяльності дітей на різних етапах дошкільного віку; ознайомити студентів з провідними видами, жанрами та стилями образотворчого мистецтва, а також із засобами художньої виразності, які слугують основою розвитку естетичного сприймання, творчого мислення та індивідуального самовираження дитини. Особлива увага приділяється інтеграції образотворчої діяльності з іншими видами мистецтва, а також формуванню педагогічної компетентності у використанні сучасних методик, прийомів і технік зображувальної діяльності у відповідності до вікових та індивідуальних особливостей дітей.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва зображувальною діяльністю дітей дошкільного віку» доцільно організувати в єдиному контексті з тематикою вивчення дисциплін: теорія і методика музичного виховання, теорія і методика формування елементарних математичних уявлень, дитяча література, навчальна практика, виробнича практика.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-06. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

I. Загальнопредметні:

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

II. Спеціальні (фахові).

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває упродовж усього життя людини.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Соціально-естетична сутність образотворчого мистецтва

Тема 1. Образотворче мистецтво – специфічна форма відображення дійсності.

1. Предмет і завдання курсу.
2. Мистецтво як форма суспільної свідомості, спосіб відображення життя в художній творчості.
3. Функції мистецтва в суспільстві.
4. Культура, мистецтво й освіта – взаємовпливові чинники розвитку особистості в образотворчій діяльності.

Література [8], стор. 10–20; [3], стор. 7–17.

Тема 2. Види, форми та жанри образотворчого мистецтва.

1. Мистецтво, його види (архітектура, скульптура, живопис, графіка, декоративно-прикладне мистецтво).
2. Художній образ у мистецтві.

Література [8], стор. 21–25; [4], стор. 7–29.

Тема 3. Мистецтво живопису та графіки.

1. Живопис – монументальний, станковий, декоративний. Жанри живопису: історичний, побутовий, портрет, пейзаж, натюрморт, анімалістичний, казково-билинний, релігійно-міфологічний.
2. Графіка – види: станкова, книжкова та журнально-газетна, плакатна, художньо-виробнича або прикладна.

Література [4], стор. 26–28; [4], стор. 29–40.

Тема 4. Мистецтво скульптури та архітектури.

1. Скульптура, її різновиди – кругла, яка використовує виразні можливості здалеку розглядати її силует (статуя, бюст, композиційна група), рельєф, (барельєф, горельєф, контррельєф).
2. Архітектура, зодчество – мистецтво проектувати та будувати споруди, які необхідні для життя і діяльності людини. Основні типи архітектурних споруд: житлові будинки: адміністративні та громадські будівлі (театри, музеї, навчальні заклади, стадіони), інженерно-технічні споруди (мости, телевізійні башти, греблі тощо).
3. Особливості архітектури закладів дошкільної освіти.

Література [4], стор. 41–45; [4], стор. 18–25.

Тема 5. Народне та декоративно-прикладне мистецтво. Дизайн. Види дизайну.

1. Декоративно-прикладне мистецтво – вид мистецтва, що обслуговує побутові й одночасно задовольняє естетичні потреби людини, привносить красу в життя.
2. Декоративність – форма відображення змісту і художньої образності, надання краси і цільності творам декоративно-прикладного мистецтва.
3. Головні вимоги до творів декоративно-прикладного мистецтва. Провідні напрямки розвитку сучасного українського декоративно-прикладного мистецтва та види.
4. Класифікація видів декоративно-прикладного мистецтва.
5. Дизайн – мистецтво формування естетичного середовища. Види дизайну.

Література [4], стор. 46–47; [4], стор. 18–25; [5], стор. 20–25.

Змістовий модуль 2. Становлення методики і керівництва образотворчою діяльністю дітей як науки.

Тема 6. Становлення методики і керівництва образотворчою діяльністю дітей як науки. Види образотворчої діяльності.

1. Образотворча діяльність як чинник та середовище розвитку особистості.
2. Предмет та провідні питання методики керівництва образотворчою діяльністю дітей.
3. Короткі відомості про становлення методики керівництва образотворчою діяльністю дітей як науки.

Література [6], стор. 81–89; [4], стор. 63–70.

Тема 7. Форми організації образотворчої діяльності.

1. Заняття як основна форма організації образотворчої діяльності. Навчальні і творчі.
2. Форми організації роботи з образотворчої діяльності в умовах повсякденного життя.
3. Самостійна образотворча діяльність та її організація.

Література [4], стор. 80–82; [8], стор. 182–191.

Тема 8. Методи і прийоми педагогічного супроводження образотворчої діяльності.

1. Види методів і прийомів та їхня характеристика.
2. Інформаційно-рецептивні, репродуктивні, евристичні методи.

Література [8], стор. 192–202; [4], стор. 82–86.

Змістовий модуль 3. Методика і педагогічні технології розвитку особистості дитини в процесі образотворчої діяльності

Тема 9. Розвиток здібностей до образотворчої діяльності в дошкільному віці.

1. Здібності і задатки. Анатомо-фізіологічні особливості розвитку здібностей.
2. Структура образотворчих здібностей.
3. Психолого-педагогічні дослідження проблеми розвитку образотворчих здібностей.
4. Роль навчання в розвитку здібностей.

Література [4], стор. 143–150; [8], стор. 204–220

Тема 10. Розвиток творчості дітей дошкільного віку в образотворчій діяльності.

1. Оволодіння дітьми дошкільного віку основами художньої творчості. Напрямки вивчення творчого процесу.
2. Природа і типологічні особливості дитячої творчості. Логічна послідовність вирішення завдань цього процесу у професійній та дитячій діяльності.
3. Об'єктивні та суб'єктивні умови оволодіння дитиною творчим процесом.
4. Показники готовності дитини до творчої діяльності.

Література [4], стор. 143–150; 161–164 [8], стор. 220–238

Тема 11. Роль навчання в розвитку образотворчих здібностей дітей дошкільного віку.

1. Психологічні основи образотворчої діяльності дітей дошкільного віку. Природа образотворчої діяльності дітей.
2. Структурні компоненти образотворчої діяльності. Характеристика готовності дитини до образотворчого мистецтва. Умови оволодіння образотворчою діяльністю дітьми дошкільного віку. Зміст освітнього процесу.
3. Організація особистісно-розвивального середовища для образотворчої діяльності.

Література [4], стор. 150–152; [8], стор. 176–182

Змістовий модуль 4. Методика навчання образотворчої діяльності дітей дошкільного віку

Тема 12. Малювання – основний вид образотворчої діяльності дітей дошкільного віку. Види малювання.

1. Малювання – основний вид образотворчої діяльності дітей, його особливості.
2. Види малювання.
3. Методика навчання малювання в кожній віковій групі.

Література [4], стор. 87–110; [8], стор. 238–254

Тема 13. Послідовність оволодіння дітьми декоративним малюванням.

1. Декоративний малюнок як складова частина декоративно-прикладного мистецтва.
2. Специфічні види декору: сюжети, символи, орнамент.
3. Порівняльна характеристика зовнішнього вигляду різноманітних предметів побуту, зразків національного одягу, оформлення фасадів та інтер'єрів житлових та громадських споруд тощо.

Література [4], стор. 111–117; [4], стор. 278–304

Тема 14. Методика навчання дітей дошкільного віку аплікації.

1. Аплікація як вид декоративно-прикладного мистецтва й образотворчої діяльності, її своєрідність, естетичні якості.
2. Елементи виразності аплікації.
3. Технічні прийоми аплікації.
4. Послідовність оволодіння дітьми аплікацією.

Література [4], стор. 126–132; [6], стор. 123–126

Тема 15. Методика навчання ліпленню в закладі дошкільної освіти.

1. Ознайомлення з мистецтвом скульптури – основа для навчання ліплення в ЗДО.
2. Виразні засоби ліплення.
3. Технічні прийоми ліплення.
4. Послідовність оволодіння ліпленням в кожній віковій групі.

Література [4], стор. 118–124; [8], стор. 254–277

Тема 16. Конструювання – як вид образотворчого мистецтва дітей дошкільного віку.

1. Своєрідність конструювання, його зв'язок з грою. Значення конструювання для всебічного розвитку.
2. Засоби виразності художнього конструювання.
3. Матеріали для конструювання та їх використання за призначенням.
4. Послідовність оволодіння конструюванням у різних вікових групах.

Література [4], стор. 134–141; [8], стор. 305–332

Змістовий модуль 5. Програмний зміст і методика проведення занять з образотворчої діяльності в різних вікових групах

Тема 17. Методика проведення занять з образотворчої діяльності в I-й молодшій групі (конспекти занять).

1. Тривалість занять. Комплексні ігрові прийоми.
2. Метод обстеження реальних об'єктів і явищ, демонстрування способів виконання зображення, оцінка виконаного завдання (як стимулюючий засіб).

Література [4], стор. 92–94; [4], стор. 18–25.

Тема 18. Методика проведення занять з образотворчої діяльності в II-й молодшій групі (конспекти занять).

1. Послідовність ускладнення образотворчих завдань. Обстеження і відтворення об'єктів, які складаються з декількох форм, але відрізняються пропорційними співвідношеннями.
2. Тривалість і види занять.
3. Структура заняття. Ігрові прийоми. Фізкультхвилинка.

Література [4], стор. 94–97; [4], стор. 18–25.

Тема 19. Методика проведення занять з образотворчої діяльності в середній групі (конспекти занять).

1. Психолого-педагогічні особливості дітей середнього дошкільного віку.
2. Структура заняття з образотворчої діяльності.
3. Методика підготовки конспекту заняття.
4. Типові помилки при проведенні занять з образотворчості в середній групі.

Література [4], стор. 98–103; [8], стор. 238–253.

Тема 20. Методика проведення занять з образотворчої діяльності в старшій групі (конспекти занять).

1. Психолого-педагогічні особливості дітей середнього дошкільного віку.
2. Ускладнений програмний зміст. Види і структура занять.

3. Методика підготовки конспекту заняття.
4. Критерії ефективності заняття.
5. Типові помилки при проведенні занять з образотворчості в середній групі.

Література [4], стор. 46–47; [8], стор. 238–253

Тема 21. Планування освітньої роботи з образотворчої діяльності в закладі дошкільної освіти.

Заняття, художнє експериментування, самостійна образотворча діяльність, гуртки, студії, школи, екскурсії як основні форми організації образотворчої діяльності в закладі дошкільної освіти.

Література [8], стор. 340–350.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лекц	пр	лаб	с.р.		лекц	пр	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	12
Модуль 1.										
Змістовий модуль 1. Соціально-естетична сутність образотворчого мистецтва										
Тема 1. Образотворче мистецтво – специфічна форма відображення дійсності.	6	2		–	4	6	2	–		4
Тема 2. Види, форми та жанри образотворчого мистецтва.	6		2	–	4	6		2	–	4
Тема 3. Мистецтво живопису та графіки.	6	2			4	6	–	–		6
Тема 4. Мистецтво скульптури та архітектури.	6	2	2		2	6	–	–		6
Тема 5. Народне та декоративно-прикладне мистецтво. Дизайн. Види дизайну.	6	2	2		2	6	–	–		6
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	30	8	6	–	16	30	2	2	–	26
Усього годин	30	8	6	–	16	30	2	2	–	26
Змістовий модуль 2. Становлення методики і керівництва образотворчою діяльністю дітей як науки										
Тема 6. Становлення методики керівництва образотворчою діяльністю дітей як науки. Види образотворчої діяльності	10	2		–	8	10	2		–	8
Тема 7. Форми організації образотворчої діяльності	10		2	–	8	10			–	10
Тема 8. Методи і прийоми педагогічного супроводження образотворчої діяльності.	10	2	2		6	10		2		8
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	30	4	4	–	22	30	2	2	–	26
Усього годин	30	4	4		22	30	2	2	–	26
Змістовий модуль 3. Методика і педагогічні технології розвитку особистості дитини в процесі образотворчої діяльності										

Тема 9. Розвиток здібностей до образотворчої діяльності в дошкільному віці.	10	2		–	8	10			–	10
Тема 10. Розвиток творчості дітей дошкільного віку в образотворчій діяльності.	10		2	–	8	10			–	10
Тема 11. Роль навчання в розвитку образотворчих здібностей дітей дошкільного віку.	10				10	10				10
<i>Разом за змістовим модулем 3.</i>	30	2	2	–	26	30	0	0	–	30
Усього годин	30	2	2		26	30	0	0	–	30
Змістовий модуль 4. Методика навчання образотворчої діяльності дітей дошкільного віку										
Тема 12. Малювання – основний вид образотворчої діяльності дітей дошкільного віку. Види малювання.	6	2	2	–	2	6	2		–	4
Тема 13. Послідовність оволодіння дітьми декоративним малюванням.	6	2	2	–	2	6			–	6
Тема 14. Методика навчання дітей дошкільного віку аплікації.	6	2	2		2	6		2		4
Тема 15. Методика навчання ліпленню в закладі дошкільної освіти.	6	2	2		2	6				6
Тема 16. Конструювання – як вид образотворчого мистецтва дітей дошкільного віку.	6	2	2		2	6				6
<i>Разом за змістовим модулем 4</i>	30	10	10	–	10	30	2	2	–	26
Усього годин:	30	10	10	–	10	30	2	2	–	26
Змістовий модуль 5. Програмний зміст і методика проведення занять з образотворчої діяльності в різних вікових групах										
Тема 17. Методика проведення занять з образотворчої діяльності в I-й молодшій групі (конспекти занять).	6	2		–	4	6			–	6
Тема 18. Методика проведення занять з образотворчої діяльності в II-й молодшій групі (конспекти занять).	6	-	2	–	4	6			–	6
Тема 19. Методика проведення занять з образотворчої діяльності в середній групі (конспекти занять).	6	-	2		4	6		2		4
Тема 20. Методика проведення занять з образотворчої	6	2	2		2	6				6

діяльності в старшій групі (конспекти занять).										
Тема 21. Планування освітньої роботи з образотворчої діяльності в закладі дошкільної освіти.	6	2	2		2	6	2			4
<i>Разом за змістовим модулем 5</i>	30	6	8	–	16	30	2	2	–	26
Усього годин	30	6	8	–	16	30	2	2	–	26
Разом за курсом	150	30	30	0	90	150	8	8	0	134

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Види, форми та жанри образотворчого мистецтва.	2	2
2.	Мистецтво скульптури та архітектури.	2	0
3.	Народне та декоративно-прикладне мистецтво. Дизайн. Види дизайну.	2	0
4.	Форми організації образотворчої діяльності	2	0
5.	Методи і прийоми педагогічного супроводження образотворчої діяльності.	2	2
6.	Розвиток творчості дітей дошкільного віку в образотворчій діяльності.	2	0
7.	Малювання – основний вид образотворчої діяльності дітей дошкільного віку. Види малювання.	2	0
8.	Послідовність оволодіння дітьми декоративним малюванням.	2	0
9.	Методика навчання дітей дошкільного віку аплікації.	2	2
10.	Методика навчання ліпленню в закладі дошкільної освіти.	2	0
11.	Конструювання – як вид образотворчого мистецтва дітей дошкільного віку.	2	0
12.	Методика проведення занять з образотворчої діяльності в II-й молодшій групі (конспекти занять).	2	0
13.	Методика проведення занять з образотворчої діяльності в середній групі (конспекти занять).	2	2
14.	Методика проведення занять з образотворчої діяльності в старшій групі (конспекти занять).	2	0
15.	Планування освітньої роботи з образотворчої діяльності в закладі дошкільної освіти.	2	0
	Разом	30	8

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

Опрацювання лекційного матеріалу – **0,5 год. / 1 заняття**;

підготовка до практичних занять – **1-2 год. / 1 заняття**

підготовка до контрольних заходів, захисту самостійної роботи – **9–10 год. / 1 захід**.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Опрацювання лекційного матеріалу	7	52
2	Підготовка до практичних занять	30	30
3	Підготовка до контрольних заходів, захисту самостійної роботи	53	52
	<i>Разом</i>	90	134

Обов'язкова складова СРС:

1. Підготувати відеопрезентацію з демонстрацією проведення заняття з малювання для дітей 5–6 років (тема: «Дерево в різні пори року»).
2. Розробити дидактичну гру на розвиток колірнього сприймання та образного мислення (з інструкцією для педагога).
3. Скласти рекомендації для батьків щодо створення умов для творчої діяльності дитини вдома (інфографіка/пам'ятка).
4. Проаналізувати відеофрагмент заняття з ліплення/малювання в ЗДО та виявити методичні недоліки в організації творчої діяльності (рефлексивний звіт).
5. Оформити картку спостереження за проявами творчості дитини в образотворчій діяльності (з аналізом і висновками).

Вибіркова складова СРС (виконання завдань, які студент обирає з метою підвищення свого професійного рівня, особистого рейтингу згідно з п.6.16 Положення):

Мультимедійна презентація з тем:

1. Образотворча діяльність дітей дошкільного віку в культурних традиціях різних країн.
2. Використання арт-терапевтичних технік у роботі з дітьми дошкільного віку.
3. Роль кольору у розвитку емоційного інтелекту дошкільників.

6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування

Методи навчання:

на лекційних заняттях:

пояснювально-ілюстративний (лекція, пояснення, демонстрація);

проблемно-пошуковий (дискусія, диспут);

інтерактивний (презентація, обговорення, рефлексія).

на практичних заняттях:

розробка конспекту заняття з образотворчої діяльності для різних вікових груп з урахуванням інноваційних методів (пісочна анімація, екоарт, пластилінографія тощо);
 огляд сучасних методик і технік зображення (монотипія, гратаж, ізонитка, вільне малювання, колажування);
 підготовка та проведення мікрозаняття з подальшим самоаналізом;
 візуальний аналіз дитячих малюнків з метою виявлення рівня розвитку образотворчих умінь та креативності;
 створення дидактичного матеріалу для навчання дітей елементам зображення (підказки, шаблони, візуальні інструкції).

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- усне опитування (на практичних заняттях);
- виконання індивідуальних самостійних завдань;
- контрольна робота;
- тестування (поточне й підсумкове)

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. В кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок (усна відповідь, захист самостійної роботи, контрольна робота).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних і проєктних самостійних робіт, а також презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки лише досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

7. Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їхнє оцінювання

Усні відповіді на практичних заняттях	Критерії оцінювання
2	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, містить аргументовані висновки з доречним ілюстративним матеріалом, може підкріплюватися коректними цитуваннями думок / поглядів учених.
1,5	Відповідь в цілому правильна, доволі повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.
1	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована з використанням неправильної / некоректної термінології.
0,5	Відповідь частково правильна, містить неточності, проте не містить жодних аргументів та ілюстративного матеріалу.

0	Студент не дає відповіді чи його відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 60 балів (30 відповідей по 2 бали ДФН, та 35 балів (5 відповідей по 7 балів ЗФН).</i>

Самостійна (проектна) робота	Критерії оцінювання
5	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, підбирає доречний ілюстративний матеріал, здійснює коректні та доцільні цитування, а також грамотно проводить експеримент і на високому рівні здійснює обробку його результатів.
4	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, допускається незначних помилок у добірці ілюстративного матеріалу, здійснює коректні та доцільні цитування, в експериментальних роботах містяться незначні недоліки в обробці їхніх результатів.
3	Студент виконує роботу з порушенням встановленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але поверхнево чи з певними неточностями, подає недоцільні цитування та недоречні ілюстрації, а також виконує експериментальні роботи не на різнотипних мовленнєвих матеріалах та з недостатньою кількістю респондентів.
2	Студент виконує роботу з порушенням встановленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але не презентує аналітику різних наукових джерел, не підбирає доречний ілюстративний матеріал, не наводить коректні та доцільні цитування, проводить експерименти, проте не презентує обробку його результатів та не демонструє вміння робити висновки.
1	Студент виконує роботу з методичної допомоги викладача на кожному етапі проведення експериментів.
0	Студент не виконує роботи.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 25 балів (5 робіт по 5 балів ДФН) та 45 балів (5 робіт по 9 балів для ЗФН).</i>

Контрольна робота	Критерії оцінювання
ДФН 13-15	Студент повністю і логічно розкриває всі теоретичні питання, демонструє глибоке розуміння змісту образотворчої діяльності дошкільників; показує самостійність суджень і вміння аргументовано узагальнювати матеріал; методично грамотно вирішує практичне завдання (наприклад, складання конспекту заняття), дотримується педагогічних принципів і вікових особливостей дітей; оформлення відповідає нормам сучасної української мови.
ДФН 10-12	Студент повно розкриває зміст завдань, хоча припускається незначних неточностей або нечітких формулювань; демонструє розуміння основ методики образотворчої діяльності; вирішує практичне завдання правильно, але не завжди до кінця узгоджено з віковими особливостями; оформлення відповідає нормам української мови, хоча є окремі мовно-стилістичні огріхи.
ДФН	Розкриття теоретичних питань фрагментарне або поверхнєве, є

7-9	порушення логіки викладу; практичне завдання виконане з методичними помилками або загальними формулюваннями; студент демонструє обмежену здатність до аналізу, не завжди вміє сформулювати педагогічно доцільні висновки; текст містить помітні мовно-стилістичні недоліки.
ДФН 4-6	Студент виконує завдання на поверхневому рівні; не виявляє цілісного розуміння предмету; припускається значних помилок у теоретичній частині; практичне завдання не відповідає методичним вимогам або не враховує вікових особливостей дошкільників; мова викладу нечітка, з багатьма стилістичними і граматичними помилками..
ДФН 1-3	Контрольна робота демонструє низький рівень засвоєння матеріалу: основні поняття розкрито неправильно або не розкрито взагалі; практичне завдання не виконано або виконано з критичними помилками; оформлення не відповідає вимогам академічного письма.
0	Робота не виконувалася.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 15 балів (для ДФН і для ЗФН)</i>

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Практичні заняття	30х2 бали = 60 балів	8х5 балів = 40 балів
Самостійна (проектна) робота	5х5 балів= 25 балів	5х9 балів = 45 балів
Контрольна (письмова) робота	1х15 балів = 15 балів	1х15 балів = 15 балів
Всього	100	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання

		Денна форма		Заочна форма	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	T.2	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	10
	T.4	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	-
	T.5	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	-
		Самостійна (проектна) робота	5	Самостійна робота	9
ЗМ 2	T.7	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	-

ЗМ 3	Т.8	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	10
		Самостійна (проектна) робота	5	Самостійна робота	9
	Т.10	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	-
		Самостійна (проектна) робота	5	Самостійна робота	9
ЗМ 4	Т.12	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	-
	Т.13	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	-
	Т.14	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	10
	Т.15	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	-
	Т.16	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	-
		Самостійна (проектна) робота	5	Самостійна робота	9
	Т.18	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	-
	Т.19	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	10
	Т.20	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	-
		Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	-
		Самостійна (проектна) робота	5	Самостійна (проектна) робота	9
	Т.21	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	-
Контрольна робота			15	Контрольна робота	15
Підсумковий контроль		Екзамен		Екзамен	
Сума			100		100

9. Засоби навчання

Наочним матеріалом для лекційних занять послужать передусім мультимедійні засоби (комп'ютерні презентації); відеоматеріали (відео фрагменти різних форм організації образотворчої діяльності в ЗДО), а також повідомлення, есе, тестові завдання.

На практичних заняттях прислужиться бібліотечних фонд Університету та електронні репозитарії світу.

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання бібліотечного фонду та енциклопедій, словників, довідників.

10. Рекомендована література

Базова

1. Базовий компонент дошкільної освіти. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf (дата звернення: 29.01.21 р.
2. Впевнений старт. Програма розвитку дітей старшого дошкільного вік (6-й рік життя). К., 2019. 46 с.
3. Дитина. Освітня програма для дітей від 3-х до 7 років. Науковий керівник проекту: В.О. Огнев'юк, ректор Київського університету імені Бориса Грінченка, доктор філософських наук, професор, академік НАПН України. Авт. колектив: Г.В. Беленька, О.Л. Богиніч, В.М. Вертугіна, К.І. Волинець та ін. К., 2020. 440 с.
4. Котляр В.П. Основи образотворчого мистецтва і методика художнього виховання дітей: Навчальний посібник. К.: Кондор, 2009. 200с.
5. Луцан Н.І. Декоративно-прикладне мистецтво та основи дизайну : навчально-методичний посібник. К.: Видавничий дім «Слово», 2009. 172 с.
6. Лісовська Т.А. Основи образотворчого мистецтва з методикою навчання : навчально-методичний посібник / Миколаїв : Видавець Румянцева Г. В., 2024. 185 с.
7. Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт». Тернопіль :Мандрівець, 2017. 104 с.
8. Сухорукова Г.В., Дронова О.О., Голота Н.М., Янцур. Л.А. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі. Підручник. За заг. ред. Г. В. Сухорукової. К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. 376 с.

Допоміжна

1. Дронова О.О. Дитячий малюнок як засіб збагачення педагогічної компетентності батьків // Вісн. Глухів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки. Вип. 2. Глухів: ГДПУ, 2003. С. 45–50.
2. Дронова О.О., Мезіна О.О. Діагностика та корекція внутрішньосімейних стосунків засобами дитячого малюнка // Гуманізація навчально-виховного процесу: Зб. наук, праць. Вип. IX / Заг. ред. Л.Л. Льогенського, В.І. Сипченко. Слов'янськ, 2000. С. 126–130.
3. Лісовська Т.А. Методичні рекомендації до практичних занять з курсу «Художня праця та основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва» Миколаїв СПД Румянцева, 2020. 95с.
4. Образотворча діяльність. Старший вік. / М.Л. Кривоніс, О.Л. Дроботій. Х.: Вид-во «Ранок», 2017. 208 с.
5. Соняшникова палітра. Орієнтовне календарно-тематичне планування різних видів образотворчої діяльності дітей дошкільного віку / Заг. ред. Л. Калуської. Тернопіль :Мандрівець, 2016. 168 с.
6. Попова О. В. Становлення і розвиток інноваційних педагогічних ідей в Україні у ХХ ст. Х.: 2001. 255 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/programy-rozvytku-ditey/13programa-ditina-v-doshkilni-roki.pdf>
2. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Базовий компонент дошкільної освіти // mon.gov.ua/images/files/doshkilnacerednya/.../bazov-komponent.doc
4. programa-vpevnenii-start-2017.
5. https://e-ranok.com.ua/upload/demo_54.pdf
6. Закон України «Про дошкільну освіту» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>